

[H. C. Toft.]

private erhvervsliv, at det kunne udnytte de muligheder, der var givet, og erhvervslivet blomstrede op.

Ministeren for offentlige arbejder (Lindberg): Det glæder mig, at det ærede medlems parti vil medvirke, når der er tale om havnebyggeri. Jeg beklager bare, at det ikke gælder, når der er tale om lufthavn.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Hans R. Knudsen: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om anlæg af en statshavn på Rømø.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 2977, fremsættelsen i tidenden sp. 3084).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Gorrén: Det den 18. februar dette år fremsatte forslag til lov om anlæg af en statshavn på Rømø har vakt glæde og tilfredshed i alle kredse i Sønderjylland, og jeg vil gerne takke den højtærede minister for offentlige arbejder samt de øvrige højtærede medlemmer af regeringen, fordi man nu finder tiden inde til, at planerne om anlæg af en fiskerihavn ved Havneby på Rømø kan komme til behandling i det høje ting.

Baggrunden for rejsningen af denne sag fremgår klart af den særdeles interessante og fyldige betænkning, som Rømø havn udvalget afgav den 11. september 1959 over for Tønder amtsråd, og som fik en særdeles velvillig modtagelse af statsministeriet den 16. november i fjor. Sagen er ført frem af Tønder amtsråd, Rømø og Skærbæk sogneråd samt Sønderjyllands Erhvervsråd ud-

fra et ønske om at stimulere erhvervslivet i Sønderjyllands tyndt befolkede områder mod vest. Man kan i dag gøre sig klart, at alternativet er: intet at foretage sig og lade den uheldige befolkningsudvikling gå videre og uundgåeligt forstærke sig selv, eller at foretage et eller andet fremstød af et vist omfang, som vil være i stand til at skabe den klimaændring, der er nødvendig for at bryde århundreders tilbagegang i befolknings- og erhvervsmæssig henseende og vende den til ny fremgang.

Betænkningen af september 1958 fra det af arbejdsministeriet medsatte udvalg om erhvervsudviklingen i provinsen giver særdeles overraskende og rystende oplysninger vedrørende tilstandene i Tønder amt. Det har gennem mange år stået klart, at nævnte amt var tyndt befolket, at beskæftigelsesmulighederne var ringe, og at det kneb med at holde på fødselsoverskuddet; men man har vel ikke i alle kredse gjort sig klart, at på alle de områder, som den lige omtalte betænkning om erhvervsudviklingen i provinsen fremhæver som særlig betegnende for, om en egn er tilbagestående og derfor har brug for støtte i form af egnsudviklende foranstaltninger, har Tønder amt bundrekorden enten i hele landet eller i Jylland, på enkelte områder dog i konkurrence med Thisted amt om sidstepladsen, Thisted amt, hvis særlige forhold i dag er kommet tydeligt til udtryk i forbindelse med drøftelsen af forslaget til lov om Hønsthølm havn.

Gennem de sidste 100 år har Tønder amt været amtet med den svageste befolknings-tilvækst. Medens befolkningsforøgelsen mellem 1860 og 1955 for hele landet var oppe på 163 pct., udgjorde den for Tønder amt kun 23 pct. Tønder amt er amtet med den laveste befolkningstæthed, nemlig 30,8 indbyggere pr. kvadratkilometer mod 103,3 indbyggere pr. kvadratkilometer i gennemsnit for landet som helhed. Tønder amt har sammen med Thisted amt den største afvandingsprocent i Jylland. I perioden 1951-55 kunne amtet således kun fastholde en tredjedel af sit fødselsoverskud. Afvandringen berører ikke udelukkende landdistrikterne, men omfatter også købstæder og bymæssige bebyggelser. Tønder amt har den svageste industrialiseringsgrad i hele landet og i nær sammenhæng hermed den